

Olsztyn, dnia 12 grudnia 2023 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

GOPS

13.12.23

PN.4131.456.2023

BIURO URZĘDU GMINY RYBNO	
otrzymano dnia	13 GRU. 2023
Nr sprawy	10500/2023
Zał.	

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.), **stwierdzam nieważność** uchwały Nr LVII/427/2023 Rady Gminy Rybno z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania udzielanego w ramach wieloletniego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

Uzasadnienie

Rada Gminy Rybno, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 8 ust. 2 i art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.), w związku z uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028 (M. P., poz. 881), podjęła uchwałę, o której mowa na wstępie.

Uchwała została przedłożona organowi nadzoru w dniu 5 grudnia 2023 r.

W § 3 ww. uchwały Rada Gminy Rybno postanowiła, iż uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 r.

W ocenie organu nadzoru postanowienie § 3 ww. uchwały jest sprzeczne z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461), ponieważ nie zachowuje wskazanego w tym przepisie *vacatio legis*.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 powołanej ustawy, akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach wchodzi w życie po upływie czternastu dni od

ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym (ust. 2). Z tak sformułowanego przepisu wynikają dwie zasady:

- 1) prawodawca może wprowadzić akt normatywny powszechnie obowiązujący z *vacatio legis* krótszym niż 14 dni tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla ochrony innych konstytucyjnie chronionych wartości;
- 2) prawodawca ma obowiązek uzasadnić takie odstępstwo w uzasadnieniu danego aktu, wykazując, jakie wartości przemawiają za zastosowaniem takiego rozwiązania.

Obydwie te zasady wyrażano w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego oraz sądów administracyjnych.

W kontekście powyższego należy stwierdzić, że przedmiotowa uchwała Rady Gminy Rybno jako akt prawa miejscowego, powinna wejść w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Na kategorię charakteru przepisu art. 4 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy, stanowiącego powszechnie obowiązującą normę, zwraca też uwagę rozstrzygnięcie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie zawarte w wyroku z dnia 14 czerwca 2011 r. (sygn. akt II GSK 632/10). Sąd stwierdził w nim, iż przepis ten ma zastosowanie zarówno w przypadku, gdy dany akt nie zawiera postanowień dotyczących wejścia w życie aktu normatywnego, jak też wówczas, gdy wskazuje on termin wejścia w życie w sposób nieprawidłowy. W uzasadnieniu Naczelny Sąd Administracyjny przypomniał, iż obowiązek wprowadzenia *vacatio legis* do aktów normatywnych wynika z zasady bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych czy ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzą się z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP.

Ponadto Sąd zwrócił uwagę, iż uchwały jednostek samorządu terytorialnego mają charakter lokalny, zatem nie można ich uzasadniać ważnym interesem państwa, stanowiącym przesłankę skrócenia terminu wejścia w życie aktu normatywnego, wskazaną w art. 4 ust. 2 ustawy.

W przypadku kwestionowanej uchwały Rada Gminy Rybno zdecydowała, iż akt ten wejdzie w życie z pominięciem wskazanego w art. 4 ust. 1 omawianej ustawy okresu *vacatio legis*. W ocenie organu nadzoru, taki zabieg legislacyjny jest prawnie niedopuszczalny, ze względu na charakter norm prawnych zawartych w uchwale. Wskazana wadliwość postanowienia uchwały dotyczącego jej wejścia w życie rzutuje na nieważność całej uchwały.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymuje:

1. Przewodniczący Rady Gminy Rybno,
2. Wójt Gminy Rybno.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Piotr Opaczewski
II Wice wojewoda Warmińsko-Mazurski

